

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

El nou delegat del treball, a Barcelona

Ens assabentem per els diaris oficials que ha sigut nomenat un Delegat del Treball per a Barcelona. No sabem, encara, si dit càrrec tindrà un caracter permanent i constant, o si només durarà el que duri la confecció del Cens obrer i patronal que suara ha manat empendre el senyor Ministre del Treball.

Es igual. Nosaltres creiem fermament que aquest nou càrrec no ha de venir a afegir res nou en el món social de nostra ciutat, i per tant ens és perfectament indiferent que el mateix tingui un caracter o un altre.

No; no és aquest el camí per a una intervenció resolta i eficaç de l'Estat en els problemes obrers i patronals de la ciutat comtal. El nou delegat es trobarà aquí solitari, aïllat de tots els factors de la producció (sobretot dels obrers), amb organismes poc menys que inexistents com la Junta local de Reformes Socials, però que tenen les seves atribucions, amb una intervenció decidida i ja tradicional del Govern Civil en els problemes del treball, etc.

I nosaltres preguntem: ¿davant de tot això, qué farà el nou delegat?

* * *

Hem clamat moltes vegades per l'establiment a Barcelona d'un organisme tècnic i amb caracter oficial per a intervenir en els freqüents i complexes assumptes patronals-obrers. Es, realment, cosa inexplicable que una ciutat on aquests conflictes hi esclaten a centenars (ens referim als conflictes dins la normalitat de la vida industrial), no tingui dit organisme per a estudiar-los i resoldre'ls. I així esdevé que l'autoritat governativa ha de deixar de banda moltes de les seves funcions administratives, per a dedicar la seva activitat quasi exclusivament a vagues i lock-outs. I així esdevé, pitjor encara, que assumptes que no haurien de sortir del món de la tècnica, es converteixin en qüestions d'ordre públic i es congrien al voltant d'ells les passions d'una lluita.

Però un organisme tècnic hauria de començar per ésser fonamentat en les classes afectades; per estar integrat per enginyers socials; per reunir la màxima competència i el major esprit representatiu, a la vegada.

¿Per què no un organisme tècnic?, hem dit i repetit.

I si això ha d'ésser així, ¿què significa aquest nomenament de delegat del treball? ¿quin valor podem concedir-li?

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El fet important que destaca entre els demés durant la setmana, en la guerra del Marroc, és l'ocupació de Zeluan! L'Alcazaba i el poblat de Zeluan tenen indubtablement una importància estratègica, ja que son base de operacions per a l'ocupació de Mont Arruit (on va arribar ja en viatge d'exploració un automòbil blindat), quin lloc tràgic sembla que no trigaran en reconquistar les nostres tropes.

Zeluan estava convertit en un veritable fossar. Mes de cinccents cadàvers foren trobats per la carretera, en l'Alcazaba i en diferents cases del poblat. L'espectacle era realment aterrador. Cadàvers de germans nostres trossets, amb els signes de la tortura pintats encara en el rostre, i això amb la natural pestilència d'un lloc on hi son amuntegats els morts de dies sense enterrar. Però precis es que'l mateix no ens obcequi fins al punt de desviar la nostra acció serena que ara per ara anem portant a cap en aquelles terres tan desagrades amb nosaltres.

El Concell de Ministres s'ha plantejat i ha resolt la linia de conducta a seguir en el problema africà un cop, com ara, finides les operacions del primer període. Sembla que en el sí del Govern hi ha hagut respecte al particular, i potser quan aquestes ratlles arribin al públic el mateix s'haurà ja exterioritzat en el Parlament, el qual obre les seccions el dia 20 del corrent. Aquest es el moment crític i delicat de l'assumpte, que desitjem no es converteixi en afer polític en detriment de la seva solució, d'acord amb tots o quasi tots els sectors de l'opinió nacional.

Devant les Corts, els assumptes econòmics comencen a preocupar. Desgraciadament hi ha diaris com l'*Heraldo* i A. B. C., que han ja parlat en l'assumpte d'aranzels volguent seguir aquella tradicional i suïcida política de separació i de creació d'antipaties entre sectors que, com el agrícoles i industrials, no poden mai separar-se ni tenir interessos contraposats. Veurem si'l Govern sap tapar amb oportunitat les boques d'aquests patrioters que tan mal han fet a la patria.

Els quefes lliberals han dinat plegats, i... no han acordat res.

A Saragossa els jaumins s'han reunit.

I a Medina ha tingut lloc una catàstrofe ferroviària.

ESPANYA ENFORA

Per fi a donat el seu veredictes la ponència nomenada per la Societat de Nacions respecte a l'assumpte de l'Alta Silesia. La ponència ha resolt en un sentit d'equilibri que no ha deixat satisfets ni als alemanys, ni als polacs, i sobretot ni a França ni a Anglaterra. El famós *triangle industrial* ha sigut dividit, i encara que diu que es nomenarà una comissió per a que entengui en tots els aspectes econòmics que puguin plantejar conflictes en aquesta regió, no es veu que la solució del plet silesià sigui ni convincent. S'ha volgut contentar a tothom, i no s'ha contentat a ningú, apart d'haver trepitjat el Tractat de Versalles i el resultat d'aquell famós plebiscit que tan inútil ha esdevingut. I les dificultats segueixen en peu en el qe diu referència a l'execució de l'acord, gens fàcil ni senzill. També en això hi ha greus divergències entre Anglaterra i França.

A França comença a trontollar aquella famosa unió sagrada que tanta força ha donat al país vehí. Briand es veu atacat pel vell tigre, Clemenceau, i en Poincaré tampoc està quiet davant una possible successió política del Govern actual.

La qüestió irlandesa segueix altra volta en grau d'alt interès. La conferència que suarà es celebra a Londres sembla que siera la darrera en la serie de les hagudes entre anglesos i irlandesos, i per això el final harmònic de la mateixa es tant desitjat per tothom. Mentrestant a Belfast hi ha diàriament desordres sagnants. Tampoc millora la qüestió de la India, on cada dia la sublevació contra els anglesos s'exten més.

Com a resultat de la solució donada a l'assumpte de l'Alta Silesia, a Alemanya s'anuncien esdeveniments polítics. Empro no creiem que'l Canciller Wirth pugui esser ventatjosament substituït en aquests moments.

Es comencen ja a precisar detalls de la propera Conferència de Washington. Es diu i s'assegura que a la mateixa hi assistirà en Lloyd George, a pesar del disgust que això pugui causar en alguns països com el Japó.

Es tem una vaga ferroviària als Estats Units, que agafaria uns quans milions d'obrers. Arreu del mon es produeixen conflictes amb motiu dels problemes de la fam, intensificant-se d'una manera alarmant a Rússia on la capital ha passat de tres milions en 1917, a 300,000 habitants. ONESELF.

Tarragona contra el joc

Déu ha dat a la gent tarragonina el dó de veure clara la qüestió del joc. Tenen virior per a combatre'l, i llum per a discernir la malícia que hi ha en el pacte del joc amb la beneficència. Es una monstruositat, i no la volen admetrer. Dues coses formen l'esprít cristià enfront dels problemes del món: el que podem dir-ne *instint*, que fa olorar la geia del mal, i fugir-ne, per un sentit de pudícia, i l'altra és la claror de la doctrina, regenerada sempre, fresca i apunt per a resoldre les situacions noves. Totes dues gracies assisteixen al poble de la Ciutat Imperial. De una part, l'actitut espontània de les entitats, persones i premsa, decidides a no consentir el vici i a no admetre'r beneficis. D'altra part, l'autoritat doctrinal funcionant normalment i emetent la regla moral viva que reforça la posició dels dignes ciutadans i fa triomfar davant de les formes noves del mal, la llei eterna de Crist.

Molt poc tinc de parlar jo aquí. Simplement, a tall de presentació dels documents, honor de Tarragona i de la patria, perquè la patria es veu honorada pels qui honoren a Déu i no pels qui el deshonoren. Tarragona, capital eclesiàstica de Catalunya, exerceix de càtedra viventa d'ètica. Jo proposo el seu exemple edificador, a lliçó i model de totes les ciutats catalanes, que moltes d'elles, sobre tot les importants, amb algunes excepcions gloriuses (1) han sucumbit davant de l'espectacle de la que és Cap i Casal, que en la qüestió aquesta dona, no llum, sinó fum a grans glòpades.

Degut a la voluntat dels bons tarragonins, sis governadors civils havien mantingut la íntegra dignitat de les bones costums. El joc era un vici passat a l'història, però arribava el setè i vet aquí que algú intenta tornar a les anacròniques orgies. El novell, vacila, i els agosarats negociants del joc, traficants de infàmia i deshonor, amenacen guanyar. «La Cruz», benemèrit confrare, comença una campanya, que desseguida fa arrencar a tots els homes justos, les associacions catòliques, la Premsa. Llavors es vol tapar la boca del públic oferint subvencionar la beneficència, i en aquest punt surgen les en-

titats suposades beneficiàries i rebutgen els diners del joc, i protesten que no volen satisfer les necessitats dels pobres amb l'ortufejant del diable. La setmana passada, «CATALUNYA SOCIAL» publicà la lletra de la digníssima Superiora de les Germanetes dels Pobres fent saber «que no han rebut a sabudes cap quantitat procedent del joc i que s'abstindran d'ara en endavant, d'acceptar-ne de qui puguin sospitar reb diner d'aquest per a obres benèfiques». («La Cruz», del 9 Octubre actual). Sembla que els elements xulats per tan tenebrosos interessos volen ara tocar tots els ressorts, en especial els clàssics trucs del centralisme: l'anar a Madrid, el caciquisme, etc. Però no els valdrà, si Déu ajuda als qui a Tarragona lluiten per la Seva Causa. I tant de bó que la victòria del bé a la ciutat del mar i el vent, (que no és pas per reconquesta sinó per defensa) ressoni a tot Catalunya i sigui la senyal de la regeneració començant per Barcelona.

El dia 22 de Setembre, després d'haver en números anteriors publicat altres interessants editorials, un dels quals reproduceix el acord de l'Ajuntament del 11 Abril 1921, expressant la seva satisfacció per «haver vist terminat el vergonyos empar del vici social del joc», comenta aquell diari la pretensió de llegítimar la cràpula amb la inversió benèfica de sos beneficis. I diu, amb gran èxert,—i té tant més valor la opinió de «La Cruz» en quan, com és sabut, intervenen en sa redacció prestigiosos elements eclesiàstics de la diòcesis metropolitana:—«Des del moment, podem afirmar que en essent aquest l'únic motiu per a l'autorització del joc, cap entitat benèfica, i molt menys una associació religiosa pot en consciència percebre tals productes, i si alguna s'hi atrevis, sobre ella recauria (subratllo jo) «la maledicció de Déu i dels homes», aviat veuria mermar els seus ingressos per part dels catòlics que la sostenen, i fins s'arribaria a la seva complerta extinció: nosaltres seriem els primers a demanar-la i proclamar-la.

»Res més absurd i anticristià que el fonde en un interès comú el vici i la caritat o beneficència: d'aquí ve la insensatesa i inutilitat d'aquestes «Junes de Beneficència» que en aquesta capital, i principals poblacions de la província es projectava formar a n'aquest fi.»

El divendres, 7 d'Octubre, publicava el mateix diari el text de la Conferència de Moral, celebrada el dia abans, en la qual fou discutit, i resolt el cas de consciència previamment proposat al Butlletí Oficial Eclesiàstic.

(1) Entre elles les de Sabadell i Terrassa, els digníssims Alcaldes de les quals no consenten el joc.

tic del mes anterior. El tema no podia ésser de més actualitat, de més urgència. Lo que a mi em sab greu es no poder donar ara una copia íntegra d'aquest notable document, per sa gran extensió, però sí que en citaré els punts essencials, boi desitjant que d'una manera o altre circuli per Catalunya i sigui conegut per tantíssimes persones que aquí a Barcelona ho han resolt amb teologia un xic massa superficial.

Es lo substancial del cas proposat, que «una Societat organitzada per a fomentar el joc i la prostitució cedia la ganancia a la Junta de Senyores d'una entitat piadosa i benèfica per a que es distribuís entre els pobres. Aquestes senyores tingueren escrúpul en admetrer aquells diners procedents del vici i del crim i es resistien a acceptar l'ofertament. ¿Eren puerils aquells escrúpuls? ¿Podia aconsellar-se a dites senyores que acceptessin aquells diners sense mirar sa procedencia?»

»La solució pot fonamentar-se sobre els dos punts següents: I. Doctrina de l'Església, II. Rahons intrínseques.

»I. Doctrina de l'Església. Aquí ve un llarg resúm de textos i autoritats, referencies dels moralistes Pruinmer, Scavini, Del Vecchio, Bernardi, normes pontificies i episcopals fets, etc. En resum, fa: «cal demanar, ara: ¿seria conforme a les ensenyances de l'Església que s'han mencionat, que una entitat piadosa s'avingués a rebre a favor dels pobres diners maculats amb els crims més vils i nefandes, el joc i la prostitució? Entenem que no.»

»II. Rahons intrínseques.

»Primer que tot cal distingir. (Crido l'atenció sobre aquesta exactíssima situació del problema moral). Una cosa és acceptar, per a obres benèfiques o piadoses, diners procedents del pecat, després que el pecat ha estat comés; altra cosa és acceptar els diners i comptar amb ells adhuc abans de cometre el pecat.

»Una cosa és que un lladre t'entregui a tú, per als pobres, una quantitat robada, per que s'arrepenteix dels seus lladrocínis i vol reparar danys i perjudicis, i altre cosa és que tú acceptis per als pobres un tant per cent de lo que ell anirà robant, i que cada mes, per exemple, t'entregui part de lo robat, i vulgui ell anar continuant les malifetes. Una cosa és que l'organitzador del joc i prostitució, arrepentit, deixi el negoci i reparteixi entre els pobres els seus beneficis, i altre cosa és que digui: jo organitzo aquests vicis i cada mes entregaré un tant per cent a la Junta tal, a l'Assil qual, etc.

»En aquest segon cas, que és el proposat, l'ofertament, l'acceptació, i la inversió del diner, «formen part de l'organització» (subratllat en el text) de l'obra nefanda.

»¿Quins efectes produiria aquesta acceptació? Inclouria, a la vista de tots:

»I. Una tàcita aprovació del mal, i una franca cooperació a l'obra detestable.

»II. Un reclam, al menys indirecte a favor del joc i la prostitució, perquè el pretext de socorrer els pobres seduiria a molts, fascinats ja per l'esquer del joc...

»III. Evident perversió del sentiment moral del poble que tindrà tanta menor aversió als vicis (1), quan majors siguin els beneficis econòmics que de moment rebran, o quan més piadosos son els fins a que es destina el producte, o els elements que l'administren.

IV. A tot això seguirà paulatinament la covardia en combatre el joc i la prostitució: ¿amb quin títol i amb quina energia ho combatiran aquelles persones o entitats que en cobrin donatius o assignacions?

»Aquests mals (aprovació del mal, reclam del mal, perversió del sentiment moral; covardia per a combatre el mal) son de major importància que el bé material que rebran els pobres».

Em dol al cor no tenir espai ni per a extractar la resta de tant alt i lluminós estudi. Però no és possible deixar de reproduir sencera la conclusió, que el més pur i autèntic esperit cristià, de debò inspira:

»Es dirà que de no acceptar aquests diners, tampoc cessarà el joc, i s'en beneficiaran altres entitats. Que s'arreglin. Els diners del diable, que s'els quedi el diable. La Església prefereix ésser pobre i pura, a tancar-se amb diners corromputs. I així vol que siguin ses obres: pobres i pures.

»¿Quedaran amb això perjudicades les obres benèfiques, els Assils, els pobres? Això ho diran els que no creguin en Déu i en Sa Providència, els que sols veuen esperança en els diners i en els tresors de la terra; però el que tenim la sort de creure en la Providència de Déu, sabem que l'almoïna és un dó de

(1) La subvenció a la beneficència és l'assegurança del vici contra l'indignació social. Aquest judici aparegué a «Le Journal de Genève» en la brillant campanya que tingué per feliç terme ensorrar en el Plebiscit el pacte amb el joc que havia estat votat pel Parlament Federal (any passat, 1920). Aportarem aquí una documentació d'aquella exemplaríssima lliçó del poble helvètic. (Nota mera).

Déu, perquè és Déu qui la inspira; i Déu té mitjans sobradíssims per a compensar als pobres i a les institucions benèfiques per la manca del diners del vici.»

Meditin, meditin això els barcelonins.

Carta oberta al senyor Rucabado

El sindicalisme és la vostra idea obsessio-
nant. Qualsevol que no sopigués qué cosa és
sindicalisme, creuria que és una organitza-
ció inventada pel dimoni per perdre els ho-
mes i anorrear la societat. Dieu que el sindi-
calisme és dolent i és que del sindicalisme no
en coneixeu sinó la part anecdòtica. Hi han
hagut coaccions, certament, però això és una
desviació del sindicalisme.

Jo comprenc perfectament que no us agra-
di la sindicació obrera, car és aquesta una
qüestió opinable, però feu mal fet de con-
vertir en dogmes les vostres opinons perso-
nals. No em negareu que a Espanya i a l'es-
tranger son molts els sacerdots que treballen
i han treballat a favor de la sindicació obre-
ra i, per tant, si fos una cosa dolenta, com
vos creieu, els seus treballs no haurien estat
aprovats per les autoritats competents.
Digueu que no us agrada, i amb això no hi
ha res a dir, però no volgheu ser més papis-
ta que el Papa. Heu maleit els sindicats sense
tenir en compte que molts d'ells son declara-
dament confessionals.

Em direu que el sindicalisme àcrata ha fet
un gran mal a la nostra ciutat. Però és que
no pot existir un sindicat els directors del
qual acceptin la moral cristiana? Es que han
de ser dolentes totes les organitzacions obre-
res? No veieu com s'uneixen els patrons? No
té el capital organismes que defensen els seus
interessos? Perqué no hem de tenir també
nosaltres organitzacions que facin triomfar
el dret i la justícia? Pòbres de nosaltres,
senyor Rucabado, que no haguessim rebut la
influència de la sindicació! Heu vist vos al-
gún arbre que doni el fruit espontàniament?
Si voleu collir un fruit heu de saccejar la
branca. El mateix fan els homes. Hi ha pa-
trons molt bons, no ho neguem, però no tots
es mereixen aquest qualificatiu. Creieu, se-
nyor Rucabado, qe si no existís una força or-
ganitzada els patrons egoistes donarien a
llurs obrers la soldada que es mereixen?
Els sindicats han fet impossible l'explotació

Seguirem al número pròxim, extractant al-
tres oportunes i ben orientades declaracions
de persones i entitats tarragonines.

R. RUCABADO.

i han donat a l'obrer un arma poderosa per
fer triomfar les reivindicacions justes.

Ja se que em direu: que els patrons hau-
rien de convertir-se en patriarques i esti-
mar els obrers com els propis fills. Molt bé.
I creu el senyor Rucabado, que mentre es-
perem que els patrons es converteixin en pa-
triarques hem de creuar-nos de braços? Quan
tots, absolutament tots, donin espontània-
ment ço que ara donen per la força, disol-
drem les organitzacions obreres. Però mentre
hi hagi injustícies socials, nosaltres tenim
el dret, que ningú ens pot negar, de defen-
sar els nostres interessos. Posem un cas con-
cret. Suposem que un patró rebaixa conside-
rament els jornals als seus obrers i els
hi augmenta les hores de treball. Creu el se-
nyor Rucabado que seran atesos els planys
dels perjudicats, si no existeix una força or-
ganitzada que imposi un règim de justícia?
Si el patró té consciència no necessitarà mai
la força del sindicat per obrar bé, però si és
ambiciós i egoista, la organització obrera
aturarà les seves ambicions. Podria dir-nos el
senyor Rucabado, com ho hem de fer els
obrers per fer respectar els nostres drets?

Si considera il·lícits els sindicats, adhuc els
que accepten la moral cristiana i els confes-
sionals, quina ha d'ésser la nostra arma de de-
fensa? Per que suposo que no voldreu que sigui
tanta la nostra mansuetud que restem impassi-
bles quan perillen els nostres lligítims in-
teressos? Mediteu bé, senyor Rucabado, i veu-
reu com patiu una obsessió. Blameu en bo-
na hora dels àcrates, dels perturbadors de
l'ordre social; dels que han fet sotraguejar
tots els pobles; dels que han intoxicat l'o-
brer parlant-loshi del règim comunista que
tota persona de seny ha de rebutjar per a
ésser una doctrina antinatural, però no ma-
leiu ni censureu els obrers catòlics que fan
esforços titànics per tal d'aconseguir que si-
guin foragitats de les organitzacions obre-
res els elements disolvents i desitgen que la
sindicació no serveix d'escambell, sinó que
es converteixi en un organisme poderós que
porti un equilibri entre el capital i el tre-
ball i faci triomfar el dret i la justícia.

Un OBRER.

El miracle dels lliris blancs

En la quietud de la vall viu Rosablanca amb la seva dolça mare. La gent dels encontorns l'estimen amb una gran tendresa. Es tan gentil i tan espiritual que els camperols quan la veuen la contemplen embadalits i li parlen amb un gran respecte. Té els ulls clars com un cel de matinada i les galtes sonrosades com fruita madura.

Si diguessiu a la bona gent del camp que heu vist Blancarosa volar arran de cel, tot-hom s'ho creuria. Els joves del poble que serveixen per ella una admiració pregoníssima, es diuen els uns als altres: qui pogués haver una donzella tan gentil i formosa. Blancarosa té l'ànima blanca com la neu de les congestes. Cada any els camperols fan un aplec a l'ermita de la Mare de Déu del Roser i quan arriba Blancarosa tots els esguards son per ella.

Ja n'hi poden acudir de donzelles a l'aplec, que tots els somriures son per Blancarosa. I com volem que no sigui així si quan parlu diriau que remoreja una font o bé que xerroteja l'ocellada.

Un dia Blancarosa cantava una cançó molt dolça que li havia ensenyat un pastor. Dessorra la seva finestra passava un cavaller i en sentir aquella cançó s'aturà. Una donzella que té una veu tan suau i melosa deu ésser molt gentil, pensava el cavaller. Com ho farà per veure-la? Tustà lleument la porta i aparegué Blancarosa amb un somris als llavis. Perdoneu, donzella, que hagi interromput el vostre cant. Voldriau donar-me una mica d'aigua que estic assedegat? Vaig a pouar-la que serà més fresca. Blancarosa eixí de casa amb el canteret sota el braç. En arribar al pou el cavaller va dir-li: ereu vos, veritat, que cantaveu? Sou el rossinyol d'aquestes valls. Es ben sensible que una donzella com vos que sap cantar tan dolçament i té ulls en els qual s'hi reflexa tota la llum dels cels, hagi de viure entre mig de camperols i porqueiroles. Blancarosa abaixà els ulls i tremolà espaiada. Aquesta gabià es molt petita per un ocell tan bonic. Jo puc fer-vos feliç. Veniu amb mi i tindreu joiells i riqueses. Jo soc immensament ric. Vos no coneixeu encara les belleses de la vida. Mes enllà d'aquestes muntanyes hi ha ciutats plenes de remors que ofereixen als homes plaers de tota mena. Deixeu que visquin en aquesta soletat les flors camperoles. Vos que sou una

rosa ubriagant necessiteu un jardí magnífic. No parlem més, cavaller inconegut, digué Blancarosa. Jo sóc una donzella honesta. Si no em coneixeu, com podeu estimar-me? Voleu que us segueixi per a riure's de mi i abandonar-me un cop satisfeta la vostra passió. Us heu equivocat, senyor. Be trobareu per aquests camins altres donzelles que escoltaran la vostra veu. Jo no puc escoltar-la. Primer que Déu Nostre Senyor em llevi la vida abans d'ésser vostra. Orgullosa sou, donzella, exclamà el cavaller. No és orgull, és dignitat. ¿Sabeu qui soc jo? No vui saber-ho, respongué Blancarosa. La meua ànima val més que totes les vostres riqueses. Encara que m'oferissiu tot el món no us seguiria. M'heu humiliat, digué el cavaller, però sapigueu que jo soc més fort que vos. Els vostres menypreus fan més viva la meua passió. Us recordereu de mi.

Blancarosa arrancà a correr i en arribar a casa es tancà a la seva cambra i plorà amargament. El cavaller s'allunyà enfellonit, entregant-se a fondes cogitacions. Blancarosa quan veié de la finestra estant que el cavaller seductor s'havia allunyat, se'n anà a la petita església del poble. Déu meu, va dir amb llàgrimes als ulls, apiadeu-vos de mi. Senyor, jo soc vostra! Els enemics volen perdre'm. La meua ànima és plena de llum i de pau, perquè Vos hi regneu!... Vos, Jesús amantíssim, sou el meu espós, i si algú vol arrabassar-me dels vostres amorosos braços, feu-lo perdre. Blancarosa abandonà el temple dolçament aconhortada. La seva mare en veure-la arribar li va dir: T'he cercat i no et trobava, filla meua. Blancarosa li feu un petó i es va aclarir el rostre de la mare. En havent sopat i després d'haver dit les oracions de consuetud, besà el front arrugat de la mare i li donà la bona nit. Blancarosa veia que les tenebres de la nit prenién formes monstruoses i se li apareixia el cavaller seductor amb els ulls encesos com dues brases. S'encomanà a Déu i va dormir enperança. A mitja nit els gossos varen fer grans lladrucs. Emboïllat amb la foscor de la nit avançava un cavaller. S'aturà davant la porta de la casa de Blancarosa. La forcejà, la va obrir ajudat pel dimoni, i penetrà a la casa com un lladre de camins. Rapidament, tornà a sortir amb la preciosa càrrega.

La lligà al cavall i donant a aquest una forta esperonada, va correr camps a través. Les estrelles vermellejaven com gotes de sang i el vent agitava fortament el brancall dels arbres. El cavall, corria, volava, com un esperitat. El seu renill era estrident com el

toc d'un clari. El cavaller el feia correr tant, que fent un bot es llençà a l'abim.

L'endemà uns vailets que atalaiaven les vaques varen notar que de l'abim pujava un perfum suavíssim. Quina llei d'olor, va dir un dels vailets. Quina flor deu ésser aquesta que té tanta flaire?

Davallaren a l'abim i varen trobar Blancarosa adeguda damunt de l'herba, tota voltada de lliris. Els ulls li brillaven com dues estrelles. Més enllà hi havia el cavaller horriblement trossejat. Un vol de corbs se li havien menjat les entranyes. Els vailets varen restar astorats davant d'aquell espectacle. Cal que això se sapiga, varen dir. I posant-se a correr varen anar a trobar el rector. De seguida es va saber la nova per tot el poble. Hi hagué una gran consternació. Els camperols acompanyats del rector acudiren a l'abim on es trobava el cos de Blancarosa.

En veure-la tan formosa i tota voltada de lliris, varen exclamar, miracle, miracle. Mireu-se el cavaller lladregot, varen dir. Ara deu estar cremant a l'infern. Ja veieu, digué el rector, com Déu estima la castetat i la puresa. Blancarosa era pura i honesta, i se l'ha emportada al cel. Si ens poguéssim mostrar la seva ànima no podríem mirar-la de tan resplendent. Varen col·locar damunt d'un baiart el cos puríssim de Blancarosa, i en solenne processó fou portada a l'església i després al cementiri. En veure-la el sepulturer va dir: Aquesta donzella mereix una tomba magnífica. Els joves ploraven.

En ésser soterrada va florir un roser tot cobert de roses blanques. Els ocells es varen posar a cantar estenent les ales sota la blavor del cel.

Els vailets que trobaren el cos de Blancarosa varen arrencar els lliris que exhala-ven encara un dolç perfum i en ésser des- arrelats de la terra brollà un doll d'aigua. Els vailets varen restar meravellats. L'aigua queia ressonant muntanya avall, teixint ran- des d'escuma. Els prats es varen encatifar de herba i de flors multicolors.

Els arbres fruiters es vinclaven del pes de tanta fruita. Els camperols collien cistelles de préssecs vellutats i de pomes sonrosades com galtes d'infant. Tota la gent de la rodalia parlava d'aquests fets miraculosos. Les donzelles quan hagueren esment que havia brollat la font hi acudiren freturoses de sa- dollar-se d'aigua. El poble l'anomenà la font de la innocència. Totes les donzelles que es- timaven l'honestat i la puresa, anaven a la font a complir el canteret i beien aigua amb

una gran delectació. Senyor, deien, feu que siguem pures com Blancarosa. I s'humiteja- ven els ulls per tat que veiessin sempre el camí dreturer i es mullaven el front per tal que el pensament no solqués mai el mar agi- tat de les passions.

Blancarosa és morta però cada dia es fa més viu el seu record. La gent creu veure-la en la soletat de la vall, tota vestida de blanc i voltada de lliris. Un pastor conta que un dia el cel s'enfosquí sobtadament i retron- yí el tró per la vall profunda i l'aigua queia abundant del cel. Sorprés per la tempesta es va posar a correr i demanà l'auxili de Rosa- blanca.

I Rosablanca aparegué radiant al cim de la muntanya, blanca com un raig de lluna i de sobte el cel s'aclari i el sol brillador inun- dà de llum tota la vall. Es això possible, pre- gunta la gent. Si, respon el pastor, car la castetat és la virtut que ens obra les portes del cel.

CIVERA.

La Paraula

Ivon l'Escop, esforçat depurador de la nos- tra llengua, ànima i guiatge de la Lliga del bon mot, que tantes campanyes ha fet per purificar la llengua catalana i espurgar-la de grolleries i sutzures, ha publicat un lli- bre altament interessant que ha estat molt elogiat per la crítica. Conté idees i estudis lingüístics originalíssims.

Reproduïm a continuació un fragment del cap. II «La paraula en la llengua»:

No és pas, el mateix llenguatge, llengua i paraula. El llenguatge avarca tots els medis d'expressió, és heterogeni i multiforme: hete- ròclit. La llengua només admet una manera determinada d'expressar-se; és homogènia i consisteix en la totalitat de paraules o signes expressius, usats per la comunitat, o el po- ble. En ella, però, hi distingim dues coses ben diverses i ben definides, un et individual, ac- te personal, embrió de llenguatge, la pa- ula, propia de l'individu, i un fet social, acte col·lectiu, element creat i fornit per la co- munitat: la llengua, l'idioma, el dialecte; de tal manera que tots els individus, agerma- nats en una mateixa llengua o dialecte, re- produiran—no pos exactament emperò—els mateixos signes, units als mateixos concep- tes, en una indefinible critalització lingüís- tica social.

«La llengua no és pas una funció del sub-

jecte parlant, és el producte que l'individu registra passivament, la qual cosa no suposa mai premeditació, i la reflexió no hi intervé més que per la l'activitat de selecció» (1).

I la suma d'imatges verbals de tots els individus, d'una mateixa comunitat de llengua, com si diguéssim: el sistema gramatical, virtualment existent en el cervell de tots els individus, constitueix el tresor imponderable de la llengua, la qual no es troba tota, completada, en cada individu, sinó en tots, en la massa, en el plé de la col·lectivitat; per ço la llengua ES EL POBLE. Es el poble d'ahir, d'avui i del que serà demà (sempre en potencia de repetir un a un tots els mots de la llengua, construint, amb materials vells, o millor, amb pedres d'una mateixa pedrera, edificis nous, noves paraules, noves converses i maneres de dir), la causa eficient i propulsora, la força imponderable que crea i mou tots els idiomes.

La llengua és un sistema de signes en els quals no hi ha d'essencial més que la unió del sentit i de la imatge acústica, i en la qual les dues parts del signe son igualment psíquiques...

No és pas una simple nomenclatura, la llengua, una llista de noms, unilateral, preexistent als mots. Es el resultat de valors admesos, de signes convinguts i usats per tota la comunitat, constituint un tot uniforme i orgànic. I l'element primordial d'aquest sistema, la paraula, és condició essencial perquè sigui, que es composi de dos elements: un de físic, el so, i un de psíquic, la idea. Unint-se el so, que és una unitat acústico-vocal, amb la idea, formant aquests dos elements una sola unitat fisiològico-mental.

I es tan plena d'esperit la llengua, que tot i basant-se en sons i en signes visibles i tangibles, ehcara ella, com una més alta veu, fosos tots els sons i tots els signes, la sentim cantar, en certa manera, en nostres dintres, car «sense moure els llavis ni la llengua ens podem parlar a nosaltres mateixos, o recitar mentalment una peça en vers» (1). El signe sonor que s'hi acompanya és l'execució plena, la realització i actualització de l'idioma. I «El lèxic enter que cada u porta en son cervell, jau quasi totalment latent i

com adormit en nostra pensa» (2), fins que troba l'esperit, en el geni de la llengua, el cabal suficient de reports coneguts, amb els quals treu constantment de l'idioma, sense jamai exhaurir-lo, les quotidianes paraules i converses amb les quals expressa les idees i rolicions de cada hora, i, si es un geni qui polsea l'idioma, arrenca d'ell harmonies insospitades, cànctics i poemes immortals...

Ivon L'ESCAP.

Per mostra...

El senyor Bisbe de Màlaga, diocesa de Màlaga, acaba de publicar una bella Pastoral, molt interessant, de la que retallem aquests des paragrafs:

«No olvidemos que España, entre mil y mil de todos los órdenes, debe al Señor el incalculable beneficio de haberse conservado íntegra en ella la paz mientras el mundo entero se dividía y triturraba en horrible guerra.

La triste situación por que ahora atravesamos nos pone en condiciones de apreciar el valor de este beneficio.

Y preguntamos ¿España, como nación, ha agradecido al Señor este beneficio? ¿Ante la tremenda lección y el espantoso escarmiento de la guerra ajena, se ha hecho mejor? ¿Se ha acercado más a la Doctrina y a la Moral del Jesús tan generoso para con ella?»

«¡Cuántas veces, y permitidnos este desahogo, que repetimos no queremos que sepa a acusación, sino a deber de sinceridad y a deseos de salvar a nuestro pueblo; cuántas veces se han asomado lágrimas a nuestros ojos y hemos sentido en el alma congojas de muerte, al saber que sobre las hijas niñas aún, de las familias pobres de nuestros barrios de Málaga se extendía la constante amenaza de la más torpe de las seducciones, para arrebatarlas en repugnante leva y meterlas, como avecillas atolondradas, al barco que las había de conducir a Africa para pasto de pasiones inmundas!...

La Junta de Damas para la represión de la trata de blancas y las autoridades a quienes acudimos, conservarán de estas escenas datos que asustan.»

Es comença a descorrer el vel...!

(1) Saussure, *Cours de Linguistique*, pàg. 32. París, 1916.

(1) «Sans remuer les lèvres ni la langue, nous pouvons nous parler à nous-mêmes ou reciter mentalement une pièce de vers». Saussure, obra cit., pàg. 100.

(2) «Le lexique entier que chacun de nous porte en sa tête demeure presque totalement latent et comme endormi dans notre pensée». Arsène Darmesteter, *La vie des morts*, pàg. 39. París, Librairie Ch. Belgrave.

LA PENETRACIÓ PACÍFICA

Pròximament s'inaugurarà a Tanger una immensa plaza de toros.

(De qualsevol diari)

El torejador: ¡Dejadme zolo!... En cuanto los moros ze fijen en mis hechuras ze acabó la guerra.

Insistent

Lletra oberta

A En Pere Ros d'Ordal.

Una de les causes específiques, particulars, concretes de minvar els amos les parts als parcers, ultra les generals que s'esmentaven en l'article anterior, fou el pujar el preu del vi en proporcions considerables fins arribar als micols, per a dir-ho així, en ésser mortes les vinyes a França per la filoxera. Amb tot, abans quatre mots sobre el fet que em citeu, com un aventatge pel parcer antic de que l'amo tenia de collir les parts i de donar al parcer o rabassaire cup celler, premsa i estiva encara que pagant-se-li un lloguer de pesseta per bota de set o vuit cargues de mesura.

Això, amic pagés inconegut, que vos allegueu com una aventatjosa condició, de segur que ignoreu què portà les primeres raons entre els amos i els parcers. El que l'amo ho culli tot ja començà d'engolossir als parcers. Les parts no es feien per tires o rengles que posen en ordre cada any, com encara es fa avui en certs indrets, sinó que es recompartien de la totalitat, al vendre's el vi. El reivindicar el parcer collir-se la seva part per rengles o bancalades, això, amic pagés inconegut, ja donà motiu a raons i desavinences.

Però anem a parlar de ço que em diueu vos que l'amo s'oblidava sempre en els contractes, a donar celler, cup i estiva al parcer o rabassaire. D'aquest altre fet o costum, ne vingueren unes serioses disputes i conflictes, i les primeres vagues i tot, entre els vinyaters de Catalunya. Vos no sé si sabeu o esteu assabentat de que abans quan els vostres avis menaven la vinya al quint, i que vos envegeu de tornar-hi a menar, el vi a nava baratíssim i era una quantitat mínima el que es consumia directament per beure a tot arreu, que gaire bé tot se cremava, això és, en feien alcohol, i el solien pagar per la quantitat d'alcohol que portava. I vos sabeu, amic pagés inconegut, com el graduaven el alcohol que portava? Doncs, en cremaven un raig amb una teia, i segons la flama que feia, calculaven a bell ull, l'alcohol que contenia o la graduació d'aquest, i sobre això marcaven preu itracte. L'amo ho venia tot: el seu i el de parcers, proporcionalment a les parts estipulades, entregava a n'aquest el valor de les que li tocaven, això és, la quantitat de diners que rebia.

Jo no escatiré ara si aquest vot de confiança omnimoda que eren avesats de donar els parcers i rabassaires als amos, de guardar tota la collita sencera a casa d'aquest, i a vendre-la, quan li semblava bé amb una simple notificació al parcer, donà lloc a abusos i a frases i a tripijocs de mala llei. El que si és cert que vingué un dia que els parcers aixecaven bandera reivindicant el dret de emportar-se les parts que'ls hi tocaven de la verema a casa seva, i elaborar-se-la, i vendre-se-la quant i com a ells els hi semblés. Vos no sabeu que aquesta reivindicació junt amb algun altre, que no és el lloc de dir, i que si Deu vol, diré un altre dia, congria conflictes veritables, com la vaga de Barbarà (La Conca), que durà vuit o nou anys? I al guanyar aquesta reivindicació o dret, els parcers es trobaren en que a casa seva no tenien ni cup, ni estiva, la majoria d'ells. Per això sorgí l'idea dels cellers cooperatius, i el primer de Catalunya fou el de Barbarà, car foren els que per haver assolit els primers aital reivindicació s'hi vegeren forçats.

Però anem al gra principal d'aquesta segona lletra. Per què els amos, reduïren les parts de benefici als parcers, augmentant les propietats? Doncs, pels preus a que s'anà posant el vi, de mica en mica, així que es destinà més al consum directe, que no pas a la fabricació d'alcohol fins que arribà un any (no sabria dir-vos exactament quin és), però cap allà al noranta que arribà a un preu exorbitant. Els amos cregueren de justícia, i jo crec llur opinió molt respectable, que eren massa desproporcionats els guanys entre els d'ells i els del parcer, i cambiaren les proporcions en la repartició. Tant just ho devien creure els parcers això, que jo no he sabut trobar que aquest canvi de condicions d'aparceria provoqués cap conflicte. Els conflictes son congriats tots al volt de la vinya nova so americana, començant per la seva plantació.

El cas aquest que us explico del canvi de condicions en l'aparceria de les vinyes es semblant al que passà suara a l'aparceria del conreu de blat en algún indret de Catalunya. El preu de quaranta cinc pessetes la quartera del blat temptà els amos a modificar les condicions dels tractes i augmentant-se la part pròpia, i s'hi avingueren els parcers. Els conflictes son ara que torna anar a trenta pesetes, amb prou feines. Vos ja sé que m'objecteureu: que els amos tornin a reduir les propietats parts, i augmentin les del parcer. En el conreu del blat, potser us donaria la raó aviat, però pel que es refereix

a les vinyes, no tant. Car tots plegats, amos i parcers, enllepolits encara dels preus fabulosos del vi d'alguns anys, han convertit certes contrades de Catalunya en únicament vinyaters, desterrant les altres cultures, i això ha ocasionat la miseria de tots plegats, dels amos i parcers. I ara resulta que ni uns ni altres, amb raó, volen ésser pobres o miserables, i d'aquí venen les raons.

Seguirem la setmana vinent. Adeu siau.

Angel GRAU.

ELS LLIBRES NOUS

PREGUEM ALS AUTORS I ALS EDITORS QUE VULGUIN QUE DONEM COMPTA DE L'APARICIÓ DE LLURS LLIBRES EN AQUESTA SECCIÓ, QUE ENS REMETIN UN EXEMPLAR.

La técnica de Dios.—A propósito de un cincuentenario.—Conferencia religioso-social pronunciada en Córdoba de la República Argentina, el 17 de Abril de 1921.—Gabriel Palau, S. J.—Buenos Aires.—Secretariado Social.—Callao, 542.

Amb motiu de la commemoració del cincuentari de la publicació del decret pontifici de Pius IX declarant Patró de la Església Universal a Sant Josep, l'eminent sociòleg i home de Deu, P. Gabriel Palau, pronuncia una brillant i sòlida conferència, que es la que constitueix l'opuscle, la nota bibliogràfica del qual estem traçant.

En una seriació lògica d'idees, el P. Palau, aprofita la natural il·lació que ofereix aquesta commemoració per a endinsar-se en l'estudi i consideració de la labor redemptora de l'Església de Jesucrist, en l'esfera social, tota ella saturada de prudència, sabiduria i amor, que no es altra cosa la caritat, enfront de les satàniques activitats que disfrazades amb els noms mes abigarrats i frapants, convulsionen determinades capes socials, amb el sol i exclusiu objecte de fer surar l'egoisme mes desenfrenat i la luxuria mes grollera.

Sempre he cregut, diu el docte conferenciant, que no sols en el camí de l'ascensió moral i religiosa, sinó àdhuc i potser, mes encara, en el de la civilització social i civil i del progres material i econòmic, la concepció socialista i panteista de l'Estat, significaria una vergonyosa regressió, i un lamentable retrocés; car aquest monstre polític-econòmic

social que absorbiria la vida tota espontània i autònoma de la personalitat humana, es convertiria a la faicó de piràmide egípcia en un immens sepulcre de tots els organismes naturals i de totes les institucions socials de **caracter privat i lliure**, i transformaria a la societat civil, la única que llavors subsistiria, si es que en realitat tal organisme mereixia anomenar-se societat, en un tot gris, uniforme, simètric, acompassat, mecànic, sense variació de matissos, sense gradació de jerarquies, ni harmonia de classes, privat d'estímul de corporacions lliures, sense nobles competencies de l'esperit, ni possibles elevacions socials; sense sublimitats ni abnegacions de virtuts heroiques... en un tot igual, nivellat tot forçosament per lo mes abjecte i vil de la humana naturalesa, subjecte tot a una fèrria disciplina militaritzada que imposaria aquest Estat sense Deu, sense moral, sense esperances ultraterrenes, però també, desgraciadament, sense llibertats, ni premis, ni mereixements.

I es que el socialisme, no obstant totes les seves ínfulas de sistema científic i programes de progres sociològic, no es mes, en substància que la expressió externa, buida i pretenciosa, de la concepció d'un estat social en el fons primitiu, rudimentari, simplista i groller, que plasmaria en una civilització baixíssima, en un grau inferior al simiesc, regit en comptes d'ésser-ho per les lleis de l'esperit, per les prescripcions de la mecànica, la aplicació dels sistemes de forces i els motllos inflexibles i aprioristes. A la psicologia i espontaneïtat de les accions humanes, substituiria la cronometria i sincronisme.

La labor social de l'Església, basada en la tècnica qual fórmula donà Sant Pau al exclamar «cum enim infirmor tum potens sum», o sigui la tècnica de la humilitat, sense pretendre, com ho pretenen els que s'han erigit ells mateixos directors espirituals de la humanitat, els socialistes, reformar el món enter en un instant: actua silenciosa, inquebrantable, persistent en la regeneració de la humanitat, vivificant-la amb la seva saba fecundíssima i purificant-la amb els esplendors de les seves ciencia i virtut.

I aquest resultat és tant més lògic quan no es fa sinó cumplir-se al peu de la lletra, el diví precepte, que la humilitat éssent verge és feconda i la soberbia, essent casada i àdhuc poliandrica és estèril.

El P. Palau, redueix tots els falsos sistemes, sociològics antics i moderns a dos: un que fomenta el desordre del individualisme, l'altre que anula la personalitat humana.

El primer, d'ordinari professat pels que estan en les altures del predomini de les riqueses, la possessió de les quals mantés vegades, injusta, quasi, sempre perillosa, volen conservar i augmentar per tots els mitjans possibles. El segon, és generalment, el seguit pels que es troben en les profunditats de la miseria, tal vegada més moral i intel·lectual, que econòmica, els quals pretenen pujar i gaudir del «*banquet de la vida*», no tant per les seves virtuts i mèrits quan per la turbulència dels tumultes populars, per el furor de les lluites fraticides i per la subversió completa de tots els valors socials i humans; essent tan detestable el lliberalisme econòmic que és el primer com el sistema socialista, que és el segon.

En front d'aquestes doctrines, el P. Palau, predica la doctrina de la *desigualtat*, però la *desigualtat* a favor dels pobres, dels indigents i els desvalguts, car solament practicant amb esperit d'amor aquesta desigualtat, es pot aconseguir la única i possible igualtat, que recomanava l'apòstol als fidels de Corinte, i que produirà com a lògica conseqüència el retorn al veritable esperit de sà corporativisme, infondrà un baf constant de mutualitat i cooperació; farà sentir tots els deures de la més perfecta solidaritat i fraternitat cristianes i posarà en acció l'amor mutu entre els membres de un mateix cos social, entre els germans d'una mateixa família, en la qual els més petits son la delícia dels majors, i els més humils i abnegats la gloria i el consol del llinatge.

F. MANICH.

D'ací i d'allà

Gracies a Déu que les nostres tropes han arribat al cim del Gurugú, perquè en veritat que els cronistes del teatre de la guerra ens feien patir. No sabiem on aniríem a parar amb les seves enlairades prosas. Ara com no muntin en aeroplà ja no poden arribar més amunt.

Els comunistes es queixen de que a la Casa del Poble de Madrid hi han espies per a deletar els del partit no coneguts encara per la policia.

I encara més: els espions son gent d'upa dintre el socialisme.

Això ens recorda, per tal de dar-los un concell, un contet:

Un gos va mossegar un senyor i en protestar davant de l'amo de l'atropell, aquest va contestar:

—Això rai, no s'amoini, mosseguil' vosté an ell.

A Ginebra s'ha refusat en plebiscit la proposició de poder ser les dones electores i elegides pels càrrecs de regidors.

Han fet bé, perquè el cap d'avall corrien el perill es municipals d'haver de servir de mainaderes i els guardies urbans, de senyoretetes de companyia.

Els tècnics militars diuen que l'objectiu de la campanya africana ha d'ésser l'ocupació del riu Kert.

En Gueria del Río està emocionat i es sent ja militarista perquè veu que ha trobat la manera d'arribar a la posteritat. A l'*Historia de España* contemporànea hi haurà un capítol que dirà: «La Guerra del río Kert.»

iiiCatastròfic!!!

En vespres d'obrir-se les Corts els cabdills de les fraccions liberals s'han reunit, han dinat i no han dit una paraula, però han menjat bé.

Es aquesta una bona manera de pendre coratge i força per parlar quan sigui hora, o sigui abans del dinar ministerial.

Nosaltres ens condolem del trist paper que estan fent els pobres comunistes. Ells que havien atabalat amb les prèdiques del *sans patrie*, i ara, té, ens assabentem que al Terc d'Estrangers estan allistant-se a grapats els pistolers.

Ara que ells per sincerar-se deuen dir que per allò de no voler tenir patria no entren en files, sinó que van al Terc, cosa ambigua, però nosaltres assegurem que no és per aquesta causa: Es perquè no tenen cédula.

L'home del dia és don Alexandre Lerroux, i el motiu, i la seva incògnita.

Tots els diaris:

En Lerroux és republicà?

En Lerroux és monàrquic?

I ell, parodiant la frase camboniana, assegura:

Monàrquic?

Republicà?

Tranquil·litat i bons aliments.

NOTICIARI

Per R. O. es disposa que en aquelles Escoles nacionals que hi manquin els «simbols de la Religió i de l'Estat», s'hi posin, i al lloc més visible i honorífic, conforme ordenen les lleis.

—L'Escola d'Infermeres del Montepio de Santa Madrona anuncia l'obriment del nou curs per al dia 3 de novembre. A partir del 20 del corrent queda oberta la matrícula a les oficines de l'Institut de la Dona que treballa organisme de la Caixa de Pensions per a Vellesa i d'Estalvis (carrer Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5), on es facilitaran, de nou a una i de tres a vuit els dies feiners i d'onze a una els diumenges els detalls que es desitgin respecte l'horari, matricules i programes.

—Per R. D. s'ha ordenat la formació del Cens patronal i obrer de Barcelona i la província per mitjà de un Delegat especial revestit de les facultats necessàries.

—El Consell Superior de Protecció de la Infància fa públic que el dia 31 pròxim terminarà el plaç per a sol·licitar els 40 premis oferts als qui reconeixin determinades condicions. La Junta Provincial de P. I. facilita les dades necessàries.

—La Comissió Mixta del Treball en el Comerç d'aquesta ciutat ha fet públic, perquè arribi a coneixement de tot el comerç detallista, que, mentre no s'hagi pres un acord definitiu, resultant de la informació pública oberta darrerament, subsisteix en vigor l'horari de les nou del matí a les set de la tarda, amb les excepcions autoritzades, havent-se de respectar amb tota exactitud aquest horari per a evitar la imposició de les multes amb que es castiguen les infraccions.

—Durant el passat mes de setembre la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, ha rebut per imposicions la quantitat de 9.283,730 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, capitals diferits reservats i terminis mensuals de pensió, 8.248,669 pessetes, havent obert 2.054 llibretes noves.

De les imposicions han correspost a l'Oficina central de Barcelona, 4.827,222 pessetes, i a les Sucursals 4.456,508.

El 30 de setembre la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi tenia vigents 214.171 llibretes noves amb un saldo a favor seu de 111.815,417 pessetes, distribuïdes en la següent forma: Barcelona, 79.389; Lleida, 13.542,658; Girona, 12.617,960; Tarragona, 6.023,757, i Balears, 41.855.

—Representaran a Espanya en la Conferència Internacional del Treball, que es reunirà el dia 23 a Ginebra, els senyors Cañal i comte d'Altea (representants oficials), Graupera (patronal), i Largo Caballero (obrer).

—Entitats obreres de tots els camps socials reclament del Govern la pròxima imposició del recarrec sobre les herències per fi d'acreixar els retirs obrers obligatoris.

—Els miners dels Estats Units reclamen temps ha la nacionalització de les mines, i ara amb més braó que mai. La seva propaganda tendeix ara a demostrar que produint per la nació i venent els carbons col·lectivament, obrer i consumidors millorarien de condició, com també els tècnics i directors de les empreses.

Un dels arguments capdals que al·leguen és que el carbó és un producte d'interès públic absolut.

Mes la mateixa raó podria emprar-se per molts altres productes d'interès comú i absolutament indispensables al consum.

Lo que molt prova, prova poc o gens.

—Els catòlics socials dels Estats Units fan una campanya educacional formidable. Centres de cultura a milers, personal apte i de braó, dòllars a milions, quans elements es necessiten per a lluitar i vencer en aquest terreny, poseca en joc per tal de fer surar el ideal nostre en el camp més important i més més compromís avui dia.

—Els electors de Ginebra han refusat per 13.000 vots contra 6.000 un projecte de llei concedint a la dona el dret de votar i ser votada en les eleccions municipals.

—A Anglaterra els obrers sense feina creixen i els tornen discolors i fins violents. El que pot la gana! El govern de Lloyd George es mostra molt preocupat per aital conflicte, cada dia més paorós.

—Ara fer saber al govern que estan resolts a tancar fàbriques i tallers si es posa en pràctica la llei, recentment aprovada, que obliga als patrons a donar participació als obrers en els beneficis obtinguts mitjançant el seu concurs.

—El desè Congrés Internacional del ram de teixits reunit a París votà la setmana de 44 hores. Els dissabtes es deu plegar el treball al migdia. També acordà el reanudament de relacions amb Rússia i un salari igual per a els treballadors de la mateixa categoria.

—Notícies d'Austria constaten el fet de una creixent concentració dels Sindicats. Ara sumen els obrers de ambdós sexes sindicats 900, 820. En 1918 no arribaven a 300.000.

INDUSTRIA CATALANA
MARCA DEPOSITADA

GRAN CERERIA
DE
ANTONIO SALA

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

BLANQUEO de Ceras en grande escala
FABRICA de Bujías Estearicas y Asperantes

NUEVO SISTEMA AL VAPOR
2 Diplomas de honor
PRIVILEGIADO POR S. M.
2 Grandes premios

GRAN CERERIA

ESPECIALIDAD en cirios, blandones, ha chas, candelas y todo lo concerniente al ramo de cerería, elaborado con toda perfección al peso, forma y gusto de cada país en CERAS PURAS DE ABEJAS para el CULTO CATOLICO, y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.
CERAS AMARILLAS de todas procedencias. Cerecina, Parafina, Estearina, etc. etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y transparentes, blancas y colores de todas clases y varios precios. Cirios y blandones estearicos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 **ANTONIO SALA** Barcelona

Teléfono, 428. A.
Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL
SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.
Sis mesos 4 »
Cada número . . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÒMICS

CONSULTORIO CLÍNICO

DEL

DR. R. JORDÀ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinaris y cirugía

Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9, TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.ª
Entrada: ALSINA, 3.

INTERESSANTÍSSIMA

per a els senyors Rectors,
propietaris, pagesos, i Sindi-
cats Agraris, es l'obra del
P. CHALBAUD, S. J.

Sindicatos y Cajas Rurales

4.ª edició aumentada

Per demandes dirigir-se a

« ACCIÓN POPULAR »

Baix St. Pere, 1, 3 i 5

BARCELONA

ACABA DE SORTIR

LA QUARTA EDICIÓ NOTABLE-
MENT AUMENTADA DE LA

Sociología Cristiana

DEL

Dr. Josep Llovera, Pbre.

UNICA A ESPANYA, COM A
CLARA, COMPLERTA I CONCISA

SE VEN A LES PRINCIPALS LLIBRERIES I A

« ACCIÓN POPULAR »

PREU: 7 PESSETES

GRANS MAGATZEMS JORBA

MANRESA - BARCELONA - BRUSEL'LES

ELS MES IMPORTANTS
:: DE CATALUNYA ::

ELS QUE VENEN MES,
:: I MES BARATO ::

CONTINUAMENT ES REBEN LES MES ALTES NOVETATS
EN CAMISERIA, LLANERIA, SASTRERIA, SOMBRERERIA,
SABATERIA, JOIERIA, ETZ.

PREU FIXE

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

304 (05) (46.71) Cor.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Gots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra. Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escriptorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas inc'usas la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

FRANQUIN CONCERTADO

Imp. La Horra de Oro, Calle Nueva de S. Francisco, 37, Barcelona